DOMSTOLENS DOM
16. december 1992 *

I sag C-237/91,

angående en anmodning, som Hessischer Verwaltungsgerichtshof i medfør af EØF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Kazim Kus

mod

Landeshauptstadt Wiesbaden,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 6 i afgørelse nr. 1/80, som det Associeringsråd, der er oprettet ved aftalen om oprettelse af en associering mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Tyrkiet, traf den 19. september 1980 om udvikling af associeringen,

har

DOMSTOLEN

sammensat af afdelingsformand G.C. Rodríguez Iglesias, som fungerende præsident, afdelingsformændene M. Zuleeg og J.L. Murray samt dommerne G.F. Mancini, R. Joliet, F.A. Schockweiler, J.C. Moitinho de Almeida, F. Grévisse og P.J.G. Kapteyn,

generaladvokat: M. Darmon
justitssekretær: fuldmægtig L. Hewlett,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— Kazim Kus ved advokat Reinhold Wendl, Wiesbaden

* Processprog: tysk.

— Forbundsrepublikken Tysklands regering ved Ministerialrat Ernst Röder og Regierungsdirektor Joachim Karl, begge Forbundsøkonomiministeriet, som befuldmægtigede

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent Jörn Pipkorn og Pieter Jan Kuyper, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der i retsmødet den 15. september 1992 er afgivet mundtlige indlæg af Kus ved universitetsprofessor Hagen Lichtenberg, Bremen, af den tyske regering ved advokat Reinhold Wendl, af den nederlandske regering ved assistent-juridisch adviseur J.W. de Zwaan, Udenrigsministeriet, som befuldmægtiget, af Det Forenede Kongerige ved Sue Cochrane, Treasury Solicitor's Department, og Richard Plender, QC, som befuldmægtigede, og af Kommissionen,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 10. november 1992,

afsagt følgende

Dom

1 Ved kendelse af 12. august 1991, indgået til Domstolen den 18. september s.å., har Hessischer Verwaltungsgerichtshof i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt tre præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 6 i afgørelse nr. 1/80, som det Associeringsråd, der er oprettet ved aftalen om oprettelse af en associering mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Tyrkiet, traf den 19. september 1980 om udvikling af associeringen (herefter benævnt »afgørelse nr. 1/80«).

2 Spørgsmålene er blevet rejst under en sag vedrørende afslag på en ansøgning om forlængelse af opholdstilladelse i Forbundsrepublikken Tyskland, anlagt af den tyrkiske statsborger, Kazim Kus mod Landeshauptstadt Wiesbaden ved dennes borgmester.

3 Det fremgår af forelæggelseskendelsen, at sagsøgeren indrejste til Forbundsrepublikken Tyskland den 24. august 1980 for dér at indgå ægteskab med en tysk statsborger den 16. april 1981. Det fremgår ligeledes af forelæggelseskendelsen, at sagsøgeren siden den 1. april 1982 uafbrudt har udøvet erhvervsvirksomhed som lønmodtager med gyldig arbejdstilladelse. Først arbejdede han i ca. syv år for samme virksomhed, hvorefter han to gange har skiftet arbejdsgiver.

4 Ved afgørelse af 6. august 1984 afslog Landeshauptstadt Wiesbadens borgmester at forlænge den opholdstilladelse, som sagsøgeren havde haft i sin egenskab af ægtefælle til en tysk statsborger siden den 27. april 1981, og som var udløbet den 17. august 1983. Begrundelsen var, at det oprindelige formål med opholdet var bortfaldet, idet ægteskabet var blevet opløst ved dom af 18. oktober 1983, som fik materiel retskraft den 26. april 1984.

5 Efter at sagsøgeren forgæves havde klaget over borgmesterens afgørelse af 6. august 1984, anlagde han sag ved Verwaltungsgericht Wiesbaden. Denne udsatte ved kendelse af 23. maj 1985 midlertidigt og med tilbagevirkende gyldighed gennemførelsen af den anfægtede afgørelse; ved dom af 30. oktober 1987 annullerede Verwaltungsgericht afgørelsen og pålagde sagsøgte at forlænge sagsøgerens opholdstilladelse.

6 Sagsøgte har påanket dommen til Hessischer Verwaltungsgerichtshof, som har fastslået, at sagsøgeren i henhold til tysk ret ikke har krav på meddelelse af opholdstilladelse, men at der muligvis på grundlag af artikel 6 i afgørelse nr. 1/80 kan træffes en for sagsøgeren mere fordelagtig afgørelse. Denne artikel er affattet således:

»1. Med forbehold af artikel 7 vedrørende familiemedlemmers frie adgang til beskæftigelse har tyrkiske arbejdstagere med tilknytning til det lovlige arbejdsmarked i en bestemt medlemsstat:

— efter at have haft lovlig beskæftigelse i et år, ret til fornyelse af deres arbejdstilladelser i denne medlemsstat hos samme arbejdsgiver, såfremt der er beskæftigelse

— efter at have haft lovlig beskæftigelse i tre år, ret til i denne medlemsstat med forbehold af den fortrinsstilling, som arbejdstagere fra Fællesskabets medlemsstater har, at modtage tilbud om anden beskæftigelse hos en arbejdsgiver efter eget valg, såfremt dette tilbud er afgivet under normale vilkår og er registreret ved den pågældende medlemsstats arbejdsmarkedsmyndigheder

— efter at have haft lovlig beskæftigelse i fire år i den pågældende medlemsstat fri adgang til enhver form for lønnet arbejde efter eget valg.

...

3. Gennemførelsesbestemmelserne til stk. 1 og 2 fastsættes ved nationale bestemmelser.«

7 Hessischer Verwaltungsgerichtshof udsatte sagen på De Europæiske Fællesskabers Domstols besvarelse af følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Opfylder en tyrkisk arbejdstager betingelserne i artikel 6, stk. 1, tredje led, i Associeringsrådet EØF-Tyrkiets afgørelse nr. 1/80 om udvikling af associeringen, når hans ophold i henhold til national ret anses for lovligt, mens sagen om meddelelse af en opholdstilladelse behandles, og han på grundlag af denne opholdsret og med den fornødne arbejdstilladelse i mere end fire år har udøvet erhvervsvirksomhed som lønmodtager?

2) Finder artikel 6, stk. 1, første led, i den nævnte afgørelse anvendelse, når en tyrkisk statsborger, som er indrejst til Forbundsrepublikken Tyskland med det formål at indgå ægteskab med en tysk statsborger, og hvis ægteskab er opløst ved skilsmisse efter tre år, efter skilsmissen ansøger om opholdstilladelse med det formål at udøve erhvervsvirksomhed som lønmodtager, og han på tidspunktet for afslaget på denne ansøgning om opholdstilladelse allerede har været beskæftiget to og et halvt år hos samme arbejdsgiver med gyldig arbejdstilladelse?

3) Kan en tyrkisk arbejdstager under de i spørgsmål 1 eller 2 nævnte forudsætninger umiddelbart i henhold til artikel 6, stk. 1, første eller tredje led, i den nævnte afgørelse ud over forlængelsen af arbejdstilladelsen også gøre krav på forlængelse af opholdstilladelsen, eller skal de opholdsretlige følger af Associeringsrådet EØF-Tyrkiets beskæftigelsesretlige afgørelser reguleres i de gennemførelsesbestemmelser, som medlemsstaterne i henhold til den nævnte afgørelses artikel 6, stk. 3, skal fastsætte på eget ansvar uden at være bundet af fællesskabsretten?«

8 Hvad nærmere angår hovedsagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb og de for Domstolen indgivne skriftlige indlæg henvises til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende i det omfang, det er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

9 Da Forbundsrepublikken Tysklands regering udtrykkeligt har anmodet Domstolen om på ny at undersøge, om den er kompetent til i medfør af traktatens artikel 177 at udtale sig om fortolkningen af afgørelser truffet af et ved en associeringsaftale oprettet organ til sikring af aftalens gennemførelse, skal Domstolen bemærke, at de indlæg, der er indgivet i den foreliggende sag, ikke har bragt nye oplysninger for dagen, der kan føre Domstolen til at opgive de konstateringer, som den foretog i dom af 20. september 1990 (sag C-192/89, Sevince, Sml. I, s. 3461).

10 Det bemærkes indledningsvis, at de tre præjudicielle spørgsmål alle vedrører retsstillingen for en tyrkisk arbejdstager, der allerede har tilladelse til at opholde sig på en medlemsstats område.

Første spørgsmål

11 Med det første spørgsmål ønsker den nationale ret oplyst, om artikel 6, stk. 1, tredje led, i afgørelse nr. 1/80 skal fortolkes således, at en tyrkisk arbejdstager

opfylder den i denne bestemmelse fastsatte betingelse om at have haft lovlig beskæftigelse i mindst fire år, når han har udøvet denne beskæftigelse på grundlag af en opholdsret, som han alene har fået tildelt i henhold til nationale bestemmelser, der giver ret til ophold i værtslandet, mens ansøgningen om opholdstilladelse behandles.

12 Det bemærkes, at det fremgår af ovennævnte dom i Sevince-sagen, at udtrykket lovlig beskæftigelse i artikel 6, stk. 1, tredje led, i afgørelse nr. 1/80 forudsætter, at den pågældendes situation på arbejdsmarkedet er permanent og ikke kun foreløbig (dommens præmis 30), og at dette ikke er tilfældet for en tyrkisk arbejdstager i den periode, hvor han i kraft af den opsættende virkning af det søgsmål, som han har anlagt til prøvelse af en afgørelse om nægtelse af opholdsret, midlertidigt — inden der træffes endelig afgørelse i sagen — meddeles tilladelse til at opholde sig i den pågældende medlemsstat og dér udøve en beskæftigelse (præmis 31).

13 Dette må ligeledes gælde i et tilfælde som det i hovedsagen omhandlede, hvor søgsmålet ikke automatisk har opsættende virkning i medfør af loven, men hvor det er retten, der med tilbagevirkende gyldighed tillægger den opsættende virkning. Som generaladvokaten har anført i punkt 30 i sit forslag til afgørelse, gælder den opsættende virkning i begge tilfælde kun, så længe søgsmålet behandles. Den giver sagsøgeren mulighed for midlertidigt at opholde sig og arbejde i vedkommende stat, indtil der foreligger en endelig afgørelse med hensyn til opholdsretten.

14 Denne konklusion svækkes ikke af, at den pågældende, som tilfældet er i hovedsagen, ved en ret i første instans opnår en dom, der bekræfter hans opholdsret, men som ankes og derfor stadig kan blive omstødt. En sådan dom giver således ikke nogen endelig afklaring af hans opholdsretlige situation.

15 Når Domstolen i Sevince-dommens præmis 31, jf. ovenfor, afviste at anse perioder — tilbagelagt mens den pågældende nød fordel af den opsættende virkning af et

søgsmål anlagt til prøvelse af et afslag på opholdsret — for perioder med lovlig beskæftigelse, var det for at forhindre, at en tyrkisk arbejdstager fik mulighed for at opfylde denne betingelse og således fik tildelt den opholdsret, der er uadskilleligt forbundet med den i artikel 6, stk. 1, tredje led, i afgørelse nr. 1/80 fastsatte frie adgang til enhver form for lønnet arbejde i en periode, hvor han kun midlertidigt, nemlig indtil tvisten er afgjort, har opholdsret.

16 Denne begrundelse gælder, så længe det ikke er endeligt fastslået, at vedkommende i den pågældende periode har haft opholdsret ifølge loven. I modsat fald ville en retsafgørelse, hvorved han endeligt nægtes denne ret, blive meningsløs og gøre det muligt for ham at få de i artikel 6, stk. 1, tredje led, fastsatte rettigheder i en periode, hvor han ikke opfylder betingelserne i denne bestemmelse.

17 Sagsøgerens anbringende om, at den manglende hensyntagen til en førsteinstansdom, som bekræfter en tyrkisk statsborgers opholdsret, indebærer, at en — selv ulovlig — nægtelse af at forlænge en opholdstilladelse kan berøve ham de rettigheder, han kan udlede af artikel 6, stk. 1, i afgørelse nr. 1/80, er irrelevant. Såfremt denne ret endeligt anerkendes, skal man nemlig med tilbagevirkende gyldighed behandle arbejdstageren, som om han i den pågældende periode havde en ikke-midlertidig opholdsret, dvs. som om hans situation på arbejdsmarkedet var permanent.

18 Det første spørgsmål skal herefter besvares med, at artikel 6, stk. 1, tredje led, i afgørelse nr. 1/80 skal fortolkes således, at en tyrkisk arbejdstager ikke opfylder betingelsen i denne bestemmelse om at have haft lovlig beskæftigelse i mindst fire år, når han har udøvet denne beskæftigelse på grundlag af en opholdsret, som han alene har fået tildelt i henhold til nationale bestemmelser, der giver ret til ophold i værtslandet, mens ansøgningen om opholdstilladelse behandles, selv om lovligheden af hans opholdsret er blevet fastslået ved en dom, der er afsagt af en ret i første instans, og som er anket.

Andet spørgsmål

19 Med det andet spørgsmål ønsker den nationale ret oplyst, om artikel 6, stk. 1, første led, i afgørelse nr. 1/80 skal fortolkes således, at en tyrkisk statsborger, der har fået opholdstilladelse i en medlemsstat for dér at indgå ægteskab med en statsborger fra denne medlemsstat, og som har været beskæftiget i over et år hos samme arbejdsgiver med gyldig arbejdstilladelse, har ret til at få fornyet sin arbejdstilladelse i henhold til denne bestemmelse, selv om hans ægteskab på det tidspunkt, hvor der træffes afgørelse om ansøgningen om fornyelse, er opløst.

20 Det bemærkes for det første, at bestemmelserne i artikel 6, stk. 1, i afgørelse nr. 1/80 blot regulerer tyrkiske arbejdstageres situation med hensyn til beskæftigelse uden at udtale sig om deres opholdsret (jf. ovennævnte dom i Sevince-sagen, præmis 28).

21 Det bemærkes endvidere, at bestemmelserne efter deres ordlyd gælder for tyrkiske arbejdstagere med tilknytning til det lovlige arbejdsmarked i en medlemsstat, og at det ifølge artikel 6, stk. 1, er tilstrækkeligt, at en tyrkisk arbejdstager har haft lovlig beskæftigelse i over et år for at få ret til forlængelse af sin arbejdstilladelse hos samme arbejdsgiver. I denne bestemmelse er anerkendelsen af denne ret således ikke afhængig af andre betingelser, herunder de betingelser, hvorunder han har opnået indrejse- og opholdsret.

22 Selv om beskæftigelsens lovlighed efter disse bestemmelser forudsætter en permanent og ikke kun foreløbig situation på arbejdsmarkedet og dermed eksistensen af en ikke anfægtet opholdsret eller endog om fornødent besiddelse af en lovlig opholdstilladelse, er begrundelsen for at anerkende denne ret eller udstede denne tilladelse ikke udslagsgivende for anvendelsen af disse bestemmelser.

23 Heraf følger, at så snart en tyrkisk arbejdstager har udøvet beskæftigelse i over et år på grundlag af en gyldig arbejdstilladelse, opfylder han således de i artikel 6, stk. 1, første led, i afgørelse nr. 1/80 fastsatte bestemmelser, også selv om hans opholdstilladelse oprindeligt blev meddelt ham til et andet formål end udøvelse af lønnet arbejde.

24 I retsmødet har Det Forenede Kongerige gjort gældende, at denne opfattelse kan bevirke, at tyrkiske statsborgere behandles forskelligt, afhængigt af, om den nationale lovgivning i den medlemsstat, hvor de opholder sig, tillader dem at arbejde, såfremt den oprindelige begrundelse for deres ophold ikke var at udøve lønnet arbejde.

25 Det skal dog fastslås, at en sådan situation blot ville være en følge af, at afgørelse nr. 1/80 ikke berører medlemsstaternes kompetence til at udstede forskrifter såvel om tyrkiske statsborgeres indrejse til landet som om betingelserne for deres første beskæftigelse; afgørelsen regulerer alene — navnlig i artikel 6 — situationen for tyrkiske arbejdstagere, der allerede er lovligt tilknyttet medlemsstaternes arbejdsmarked. En sådan situation kan derfor ikke begrunde, at tyrkiske arbejdstagere, som i henhold til en medlemsstats lovgivning allerede besidder en arbejdstilladelse og, om fornødent, en opholdstilladelse, fratages deres rettigheder i henhold til artikel 6, stk. 1, i afgørelse nr. 1/80.

26 Det andet spørgsmål skal herefter besvares med, at artikel 6, stk. 1, første led, i afgørelse nr. 1/80 skal fortolkes således, at en tyrkisk statsborger, der har fået opholdstilladelse i en medlemsstat for dér at indgå ægteskab med en statsborger fra denne medlemsstat, og som har været beskæftiget i over et år hos samme arbejdsgiver med gyldig arbejdstilladelse, har ret til at få fornyet sin arbejdstilladelse i henhold til denne bestemmelse, selv om hans ægteskab på det tidspunkt, hvor der træffes afgørelse om ansøgningen om fornyelse, er opløst.

Tredje spørgsmål

27 Med det tredje spørgsmål ønsker den nationale ret oplyst, om en tyrkisk arbejdstager, som opfylder betingelserne i artikel 6, stk. 1, første eller tredje led, i afgørelse nr. 1/80 umiddelbart kan støtte ret på disse bestemmelser for ud over forlængelse af arbejdstilladelsen at opnå forlængelse af opholdstilladelsen.

28 Det bemærkes for det første, at Domstolen i dommen i Sevince-sagen fastslog, at artikel 6, stk. 1, i afgørelse nr. 1/80 har direkte virkning i Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater (punkt 2 i domskonklusionen).

29 I samme dom fastslog Domstolen vedrørende artikel 6, stk. 1, tredje led, i afgørelse nr. 1/80, at selv om denne bestemmelse kun regulerer en tyrkisk arbejdstagers situation for så vidt angår beskæftigelsen og ikke opholdsretten, er disse to aspekter af arbejdstagerens personlige situation meget nært forbundet, og at de omtvistede bestemmelser ved at give den tyrkiske arbejdstager, der i en vis periode har haft lovlig beskæftigelse i en medlemsstat, ret til fri adgang til enhver form for lønnet beskæftigelse efter eget valg uundgåeligt indebærer, at arbejdstageren i det mindste på dette tidspunkt har opholdsret, da den ret, bestemmelserne tillægger den tyrkiske arbejdstager, ellers ville være helt illusorisk (dommens præmis 29).

30 Denne konstatering gælder ligeledes artikel 6, stk. 1, første led, i afgørelse nr. 1/80, thi uden opholdsret har det ingen mening at give en tyrkisk arbejdstager ret til fornyelse af arbejdstilladelsen til beskæftigelse hos samme arbejdsgiver efter et års lovlig beskæftigelse.

31 Denne konklusion ændres ikke af, at gennemførelsesbestemmelserne til artikel 6, stk. 1, i henhold til artikel 6, stk. 3, i afgørelse nr. 1/80 fastsættes ved nationale

bestemmelser. Som Domstolen allerede har udtalt i ovennævnte dom i Sevince-sagen (præmis 22), præciserer artikel 6, stk. 3, i afgørelse nr. 1/80 nemlig kun medlemsstaternes pligt til at træffe de administrative foranstaltninger, som gennemførelsen af denne bestemmelse eventuelt måtte indebære, uden at medlemsstaterne kan fastsætte betingelser for eller begrænse den præcise og ubetingede ret, som bestemmelsen tillægger de tyrkiske arbejdstagere.

32 Den tyske regering har i sine indlæg for Domstolen udtrykkeligt bestridt, at der nødvendigvis er en forbindelse mellem retten til adgang til arbejdsmarkedet og opholdsretten, og gjort gældende, at selv med hensyn til arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet kan der opstå situationer, hvor de to aspekter ikke nødvendigvis falder sammen. Som eksempler har den henvist dels til artikel 3, stk. 2, og artikel 4, stk. 1, i Rådets direktiv 64/221/EØF af 25. februar 1964 om samordning af de særlige foranstaltninger, som gælder for udlændinge med hensyn til rejse og ophold, og som er begrundet i hensynet til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed (EFT 1963-1964, s. 109), ifølge hvilke opholdsretten kan trækkes tilbage eller nægtes på grund af bestemte lovovertrædelser eller sygdomme, dels til dom af 26. februar 1991 (sag C-292/89, Antonissen, Sml. I, 745), hvoraf det fremgår, at opholdsretten for en fællesskabsstatsborger, som forgæves har søgt arbejde, kan begrænses tidsmæssigt, uden at han derfor mister sin ubegrænsede ret til adgang til arbejdsmarkedet.

33 Intet af disse eksempler er imidlertid relevante. De viser nemlig på ingen måde, at en borger kan have ret til adgang til arbejdsmarkedet uden at have opholdsret, men understreger derimod, at opholdsretten er uomgængeligt nødvendig for adgangen til og udøvelsen af lønnet beskæftigelse.

34 For det første foreskriver direktiv 64/221 — for at forhindre, at en så grundlæggende ret som arbejdskraftens frie bevægelighed begrænses umådeholdent — i artikel 3, stk. 2, at straffedomme alene ikke uden videre kan begrunde forholdsregler vedrørende den offentlige orden eller sikkerhed, og i artikel 4, stk. 1, at bestemte

sygdomme, som desuden er udtømmende angivet i bilaget, alene kan begrunde nægtelse af indrejse eller nægtelse af at udstede den første opholdstilladelse. I øvrigt tillader afgørelse nr. 1/80 — ligesom traktatens artikel 48, stk. 3, og direktiv 64/221 — i sin artikel 14, stk. 1, sådanne begrænsninger af de deri fastsatte rettigheder, som er begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed og den offentlige sundhed.

35 For det andet har Domstolen i ovennævnte dom i Antonissen-sagen på grundlag af traktatens bestemmelser om arbejdskraftens frie bevægelighed tillagt fællesskabsstatsborgere en ret til ophold på medlemsstaternes område, ikke alene med henblik på at modtage faktisk tilbudte stillinger, men også for at søge en sådan stilling.

36 Det tredje spørgsmål skal herefter besvares med, at en tyrkisk arbejdstager, som opfylder betingelserne i artikel 6, stk. 1, første eller tredje led, i afgørelse nr. 1/80, umiddelbart kan støtte ret på disse bestemmelser for ud over forlængelse af arbejdstilladelsen at opnå forlængelse af opholdstilladelsen.

Sagens omkostninger

37 De udgifter, der er afholdt af den tyske og den nederlandske regering, af Det Forenede Kongerige samt af Kommissionen, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt af Hessischer Verwaltungsgerichtshof ved kendelse af 12. august 1991, for ret:

1) Artikel 6, stk. 1, tredje led, i afgørelse nr. 1/80, som det Associeringsråd, der er oprettet ved aftalen om oprettelse af en associering mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Tyrkiet, traf den 19. september 1980 om udvikling af associeringen, skal fortolkes således, at en tyrkisk arbejdstager ikke opfylder betingelsen i denne bestemmelse om at have haft lovlig beskæftigelse i mindst fire år, når han har udøvet denne beskæftigelse på grundlag af en opholdsret, som han alene har fået tildelt i henhold til nationale bestemmelser, der giver ret til ophold i værtslandet, mens ansøgningen om opholdstilladelse behandles, selv om lovligheden af hans opholdsret er blevet fastslået ved en dom, der er afsagt af en ret i første instans, og som er anket.

2) Artikel 6, stk. 1, første led, i afgørelse nr. 1/80 skal fortolkes således, at en tyrkisk statsborger, der har fået opholdstilladelse i en medlemsstat for dér at indgå ægteskab med en statsborger fra denne medlemsstat, og som har været beskæftiget i over et år hos samme arbejdsgiver med gyldig arbejdstilladelse, har ret til at få fornyet sin arbejdstilladelse i henhold til denne bestemmelse, selv om hans ægteskab på det tidspunkt, hvor der træffes afgørelse om ansøgningen om fornyelse, er opløst.

3) En tyrkisk arbejdstager, som opfylder betingelserne i artikel 6, stk. 1, første eller tredje led, i afgørelse nr. 1/80, kan umiddelbart støtte ret på disse bestemmelser for ud over forlængelse af arbejdstilladelsen at opnå forlængelse af opholdstilladelsen.

Rodríguez Iglesias Zuleeg Murray Mancini

Joliet Schockweiler Moitinho de Almeida Grévisse Kapteyn

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 16. december 1992.

J.-G. Giraud

Justitssekretær

G.C. Rodríguez Iglesias

Afdelingsformand, fungerende præsident